

Limbik ensefalit nədir ?

Limbik ensefalit beyinin temporal bölgəsini (gicgah payı) əhatə edən ensefalit növüdür. Limbik bölgə yaddaş, əhval-ruhiyyə, davranış və qoxu ilə əlaqəli bir bölgədir.

Klinik əlamətlər :

- Şəxsiyyət dəyişikliyi
- Depressiya
- Halüsinasiyalar
- Narahatlıq
- Yaddaş pozğunluğu
- Epileptik tutmalar
- Huşun itirilməsi
- İflic

Limbik ensefalitə necə diaqnoz qoyulur?

Limbik ensefalit diaqnozu çətin qoyulur, xəstəlik yüngül simptomlarla başladığı üçün diaqnoz çox vaxt gecikmiş olur. Beyin MRT, BOM analizi və qanda anti-neyronal anticisim adlanan beyin hüceyrələrinə qarşı anticisimlərin təyini diaqnozun qoyulmasında mühüm rol oynayır. Bu müayinələrdən başqa, xüsusilə qıcolması olan xəstələrdə EEG tələb oluna bilər.

Limbik ensefalit paneli

- Anti-NMDA
- Anti-LGI1
- Anti-CASPR2
- Anti-qlutamat tip AMPA 1 (Glu1)
- Anti-qlutamat tip AMPA 2 (Glu2)
- Anti GABA B reseptor (GABABARB1/B2)

Nümunə növü: zərdab, BOM

- **Referans Klinik Laboratoriya Mərkəzi:**
Nərimanov ray., M.Məmmədov küç. 8A
- **Referans Poliklinik Nəsimi Filialı:** Nəsimi ray., M. Mirqasimov küç. 25A
- **Referans VIP Filialı:** Səbail ray., Z. Əliyeva küç. 107A
- **Referans Poliklinik Əhmədli Filialı:** Xətai ray., M. Hadi küç. 229D
- **Referans Poliklinik Bayıl Filialı:** Səbail ray., Ak. Ə. Yaqubov küç. 19
- **Referans Binəqədi Qanalma Məntəqəsi**
(8-ci Stomatoloji Poliklinik): Binəqədi ray., Azadlıq pr. 167
- **Referans Bakıxanov Səyyar Qanalma Məntəqəsi:**
Sabunçu ray., S. Mehmandarov küç.
- **Referans Q. Qarayev Səyyar Qanalma Məntəqəsi:**
Nizami ray., Q. Qarayev pr. 30/42
- **Referans Yasamal Filialı:** Yasamal ray., Həsən bəy Zərdabi küç. 69D
- **Referans Xırdalan Tibb Mərkəzi:**
Xırdalan şəh., H. Əliyev pr.167 (AAAF Park)
- **Referans Sumqayıt Tibb Mərkəzi:**
Sumqayıt şəh., Səməd Vurğun küç. 119
- **Referans Gəncə Tibb Mərkəzi:** Gəncə şəh., Atatürk pr. 120B
- **Referans Qəbələ Tibb Mərkəzi:** Qəbələ şəh., Abbas Səhət küç. 25A
- **Referans Quba Tibb Mərkəzi:** Quba şəh., Maksim Qorki küç.
- **Referans Qusar Filialı:** Qusar şəh., Məlikov küç. 1A
- **Referans Xaçmaz Tibb Mərkəzi:**
Xaçmaz şəh., N.Nərimanov küç. 49 (keçmiş NK-AY klinikası)
- **Referans Masallı Tibb Mərkəzi:** Masallı ray., Qarabağ küç. 20
- **Referans Lənkəran Səyyar Qanalma Məntəqəsi:**
 - Lənkəran şəh., Zərifə Əliyeva 20 (First Medical Center daxilində)
 - Lənkəran ray., Mamusta kəndi
- **Referans Səyyar Ağstafa Filialı:**
Ağstafa ray., Dəmiryolu vağzalı daxilində
- **Referans Naxçıvan Tibb Mərkəzi:** Naxçıvan şəh., 11-ci Məhəllə
- **Referans Tovuz Tibb Mərkəzi:** Tovuz ray., M.H.Şəhriyar küç.
(Tovuz Rayon İcra Hakimiyyətinin yanı)

VİRAL VƏ LİMBİK ENSEFALİT PANELİ

ENSEFALİT NƏDİR?

Ensefalit baş beyinin iltihabi xəstəliyidir. Ensefalit beyin və onurğa beyninin iltihabi prosesi ilə gedən meningitdən fərqlənir, ancaq hər iki xəstəlik oxşar simptomlara malikdir.

ENSEFALİTİN DİFFERENSİAL DİAQNOSTİKASI

- Anamnez və fiziki müayinə
- Qanın ümumi analizi
- BOM (beyin-onurğa beyni mayesi) analizi
- Beyin tomoqrafiyası (KT) və ya Maqnit Rezonans Tomoqrafiyası (MRT)
- EEG (Elektroensefaloqramma)
- BOM-da Viral Ensefalit PZR Paneli
- BOM və zərəddə Limbik ensefalit və ya Paraneoplastik Panel

Viral (virus) ensefalit

Ensefalitlər ən çox viruslar tərəfindən törədilir. Viral ensefalit simptomlarına görə qripə bənzəyir və adətən iki-üç həftə davam edir. Beynin tutulan bölgəsindən asılı olaraq, ensefalitlərin yüngül formaları və həyati təhlükəsi olan, ölümlə nəticələnən formaları ola bilər. Bəzi hallarda sinir zədələnməsi qalıcı xarakter daşıya bilər.

VİRAL ENSEFALİTİN SƏBƏBLƏRİ

- **Herpes simplex virus** (HSV1, HSV2)
- **Digər herpes virusları** (Varicella zoster virusu (VZV), Sitomeqalovirus (CMV), Epstein-Barr virusu (EBV), İnsan herpes virusu 6 (HHV6), İnsan Herpes Virusu 7 (HHV7))
- **Adenovirus**
- **İnfluenza A**
- **Enterovirus, Poliovirus**
- **Uşaq xəstəlikləri virusları** (Qızılca, Parotit, Məxmərək)

- **Quduzluq**
- **Arboviruslar** (Yapon B ensefaliti virusu, Sent-Luis ensefaliti virusu, West Nile ensefaliti virusu)
- **Bunyaviruslar** (La Crosse Kaliforniya virusu)
- **Reoviruslar** (Kolorado gənə qızdırması virusu)
- **Arenaviruslar** (Limfositik xoriomeningit)

KLİNİK ƏLAMƏTLƏR

Yüngül simptomlar:

- Yüksək hərarət
- Baş ağrısı
- Qusma
- Boyun tutulması
- Yorğunluq (tükənmişlik)

Kəskin simptomlar:

- 39,4 ° C və ya daha yüksək temperatur
- Şüur bulanıqlığı
- Əsəbilik
- Uyuşma
- Halüsinasiyalar
- Hərəkətlərdə yavaşım
- Koma
- Tutmalar
- İşığa həssaslıq

Uşaqlarda simptomlar:

- Qusma
- Fontanellərdə (əmgəkdə) şişkinlik
- Daimi ağlamaq
- Bədən sərtliyi
- Anoreksiya

VİRAL ENSEFALİT PANELİ

- Adenovirus (AdV)
- Cytomegalovirus (CMV)
- Epstein Barr Virus (EBV)
- HSV tip 1 və 2
- Varicella Zoster (VZV)
- Enterovirus

- Parechovirus
- Parvovirus
- Herpes Virus Tip 6 (HHV6)
- Herpes Virus Tip 7 (HHV7)

Viral ensefalit müalicə olunmadığı təqdirdə, 70% hallarda ölümlə nəticələnir. Xəstələrdə nitq, yaddaş pozğunluğu, demensiya və ya postensefalit sindromu yarana bilər.

Postensefalit sindromu Klüver-Busi sindromu kimi də tanınır. Bu sindromda hərəkət itkisi, hiperseksuallıq, demensiya, yaddaş pozğunluğu, beyinin gözdən gələn sensor məlumatı tanıya bilməməsi (vizual aqnoziya) müşahidə olunur.

Klinik Əlamət	Əlaqəli virus
Limfadenopatiya	HIV, EBV, CMV, qızılca, məxmərək, West Nile virusu
Parotit	Parotit
Səpgi	VZV, HHV 6, West Nile virusu, məxmərək, Enterovirus
Tənəffüs əlamətləri	İnfluenza virusu, Adenovirus
Retinit, sidik yollarının simptomları	CMV, West Nile virusu, Sent-Luis ensefaliti virusu
Serebral ataksiya	VZV, EBV, parotit, Sent-Luis ensefaliti virusu
Kranial sinir anomaliyaları	HSV, EBV
Demensiya	HIV, Creutzfeldt-Jacob, Qızılca virusu (SSPE)
Parkinson xəstəliyi	Yapon B ensefaliti virusu, Sent-Luis ensefaliti virusu, West Nile virusu
Poliomielitə bənzər iflic	Yapon B ensefaliti, West Nile, Gənə ensefaliti, Enterovirus (enterovirus-71, koksaki), Poliovirus
Rhombencephalitis	HSV, West Nile virusu, Enterovirus 71